

wyrok po sprostowaniu

Sygn. akt VIII U 1548/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska	
Protokolant:	Anna Krzyszkowska	

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2019 r. w Gliwicach

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o składki

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 lutego 2018 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1548/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 lutego 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że A. S. jest dłużnikiem Zakładu z tytułu nieopłaconych składek:

- 1) na ubezpieczenia społeczne za okres od 11/2013r. do 04/2014r. w kwocie 3 446,26 zł, odsetek za zwłokę – 1 143,00 zł,
- 2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 11/2013r. do 04/2014r. w kwocie 1 594,99 zł, odsetek za zwłokę – 524,00 zł,
- 3) na Fundusz Pracy za okres od 11/2013r. do 04/2014r. w kwocie 287,22 zł, odsetek za zwłokę – 91,00 zł,

4) na ubezpieczenia społeczne za 10/2013r. w kwocie 42,33 zł, odsetek za zwłokę – 15,00 zł,

5) na ubezpieczenie zdrowotne za 10/2013r. w kwocie 261,73 zł, odsetek za zwłokę – 93,00 zł,

6) na Fundusz Pracy za 10/2013r. w kwocie 3,52 zł.

A. S. odwołał się od tej decyzji podnosząc, że w okresie nią objętym płatnikiem składek była (...) Sp. z o.o., której odwołujący był pracownikiem. Odwołujący podał, że przedłożył w (...) Oddział w C. umowę o pracę zawartą z płatnikiem składek (...) Sp. z o.o., nie mógł jednak przedłożyć zakresu obowiązków, gdyż takiego dokumentu nigdy nie otrzymał. Zgodnie z tą umową, której nigdy nie podpisał, był zatrudniony na stanowisku prezesa, w rzeczywistości pracował jednak na stanowisku spedytora międzynarodowego i miał otrzymywać wynagrodzenie. Firmą w tym czasie kierowała M. J..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w skarżonej decyzji. Organ rentowy wniósł również o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że wartość przedmiotu sporu wynosi 5 637,00 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w okresie od 15 marca 2010r. do 20 stycznia 2016r. A. S. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...). W dniu 30 stycznia 2014r. został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń jako pracownik przez (...) Sp. z o.o. w C., która to spółka w następstwie prowadzonego postępowania wyjaśniającego z (...) Oddział w C. skorygowała dokumenty i w 2017r. wyrejestrowała od 30 stycznia 2014r. A. S. z ubezpieczenia jako pracownika. ZUS C. decyzją z 4 grudnia 2017r. umorzył postępowanie wyjaśniające z uwagi na jego bezprzedmiotowość wynikającą ze skorygowania dokumentów, decyzja ta została odwołującemu i płatnikowi doręczona i nie została zaskarżona przez żadną ze stron. Wobec wyrejestrowania przez (...) Sp. z o.o. w C. A. S. z obowiązkowych ubezpieczeń jako pracownika, odwołujący nie posiadał w spornym okresie innego, poza prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą, tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołujący A. S. w dniu 15 marca 2010r. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wskazanego w (...) przeważającego przedmiotu działalności – posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowywanie ścian.

Działalność została wykreślona z rejestru z dniem 20 stycznia 2016r.

Decyzją z 24 listopada 2015r. Minister (...) wykreślił przedsiębiorcę A. S. wykonującego działalność gospodarczą pod firmą: A. S. (...) z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z powodu niezłożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej przed upływem okresu 24 miesięcy od dnia zawieszenia wykonywania działalności.

Na mocy umów sprzedaży udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z 24 października 2013r. odwołujący nabył od Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i od T. B. kolejno 15 i 1 udziałów – wszystkie udziały w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Odwołujący jako jedyny wspólnik (...) powziął 26 października 2013r. uchwały o odwołaniu z funkcji prezesa zarządu H. G., powołaniu do pełnienia tej funkcji A. S., a także dotyczące zmian umowy spółki: par.3: „Siedzibą spółki jest C., województwo (...)”, par.15: Zarząd składa się z jednego lub więcej członków”. Następnie podjął także uchwałę o powołaniu na prokurenta spółki (...), swojej byłej żony oraz o powołaniu na członka zarządu spółki (...) (uchwała z 20 grudnia 2013r.).

Odwołujący jako reprezentujący spółkę (...) podpisał umowę najmu lokalu użytkowego z 26 października 2013r.

Na mocy umowy z 8 kwietnia 2014r. odwołujący sprzedał swoje udziały w spółce

(...) K. K. (6 udziałów), A. P. (5 udziałów) i M. J. (5 udziałów).

Na mocy uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z 6 września 2014r. A. S. został odwołany z funkcji prezesa zarządu spółki.

Pismem z 24 października 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. poinformował odwołującego, że na podstawie danych zidentyfikowanych w Kompleksowym Systemie Informatycznym Zakładu ustalił, że odwołujący został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego przez spółkę (...) z tytułu umowy o pracę od 30 stycznia 2014r. do 29 kwietnia 2014r., w okresie od 24 października 2013r. do 8 kwietnia 2014r. posiadał 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki, ponadto Zakład wskazał, że jest w posiadaniu świadectwa pracy z 29 kwietnia 2014, z którego wynika, że A. S. był w ww. czasie zatrudniony na stanowisku prezesa, a zatem do jego obowiązków należało prowadzenie i reprezentacja spraw spółki. W tej sytuacji Zakład stwierdził, że w okresie od 30 stycznia 2014r. do 8 kwietnia odwołujący nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę.

Następnie decyzją z 4 grudnia 2017r. (...) Oddział w C. umorzył postępowanie administracyjne dotyczące prawidłowości dokonanego zgłoszenia do ubezpieczeń A. S. z tytułu umowy o pracę zawartej z płatnikiem (...) Sp. z o.o.

W uzasadnieniu Zakład wskazał, że 24 października 2017r. wezwał płatnika składek (...) Sp. z o.o. oraz A. S. do złożenia wyjaśnień oraz przedłożenia dokumentacji dotyczącej zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. W dniu 17 października do Oddziału wpłynęły pisemne wyjaśnienia odwołującego. Natomiast płatnik składek pismem z 20 listopada 2017r. poinformował, że zostanie sporządzona prawidłowa dokumentacja zgłoszeniowa i rozliczeniowa za okres od 30 stycznia 2014r. do 8 kwietnia 2014r. Dalej Zakład wskazał, że na podstawie analizy dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych zidentyfikowanych na koncie A. S. stwierdził, że płatnik składek w dniach 20 listopada 2017r. i 21 listopada 2017r. przekazał do Zakładu prawidłową dokumentację zgłoszeniową i rozliczeniową. Stąd Zakład postanowił jak w ww. decyzji.

Decyzja ta została odwołującemu doręczona 8 grudnia 2017r. i nie została przez niego zaskarżona, co spowodowało jej uprawomocnienie się.

(...) Sp. z o.o. w C. złożyła w (...) Oddział w C. druk (...) wyrejestrowujący odwołującego z dniem 30 stycznia 2014r. jako pracownika.

Odwołujący przedłożył do akt sprawy:

- umowę o pracę zawartą z (...) Sp. z o.o. na okres próbny od 30 stycznia 2014r. do 29 kwietnia 2014r. na stanowisko prezesa na 1/4 etatu i za wynagrodzeniem 615,00 zł brutto,
- zaświadczenie o zatrudnieniu z 10 kwietnia 2014r. sporządzone przez spółkę (...), że na stanowisku prezesa A. S. otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 615,00 zł brutto oraz stały dodatek do pensji w wysokości od 1 500 zł netto w zależności od osiągniętych wyników zarobkowych dla firmy,
- zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia z 17 kwietnia 2014r., że średnie miesięczne wynagrodzenie netto z ostatnich trzech miesięcy A. S. z tytułu zatrudnienia od 30 stycznia 2014r. w (...) Sp. z o.o. wynosi 2 250 zł.

Postanowieniem z 30 października 2018r. sygn. PR 1 Ds.. 1150.2018 Prokuratura Rejonowa w Chorzowie:

- umorzyła dochodzenie w sprawie podrobienia w nieustalonym miejscu i czasie w celu użycia za autentyczny podpisu A. S. na umowie o pracę na czas próby z 30 stycznia 2014r., wobec niewykrycia sprawcy,

- umorzyła dochodzenie w sprawie poświadczenia nieprawdy przez uprawnioną osobę na zaświadczeniu o zatrudnieniu A. S. z 10 kwietnia 2014r., wobec braku znamion czynu zabronionego,

- umorzyła dochodzenie w sprawie poświadczenia nieprawdy przez uprawnioną osobę na zaświadczeniu o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia A. S. z 17 kwietnia 2014r., wobec braku znamion czynu zabronionego.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, zeznań świadków W. S., J. O., P. K. (1), I. K., zeznań odwołującego (protokół elektroniczny z rozpraw z 7 grudnia 2018r. czas 00:05:09 – 00:49:57, z 6 lutego 2019r. czas 00:03:31 – 00:38:00, rozprawa z 26 czerwca 2019r. czas 00:06:42 – 00:17:32) jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów.

Dalsze wnioski dowodowe Sąd oddalił uznając, że zebrany materiał dowodowy jest wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy, a dopuszczenie kolejnych dowodów zmierzałoby do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019r., poz. 300 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Stosownie do art.13 pkt 4 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach: osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą – od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona.

Zgodnie z art.46 ust.1 ustawy systemowej płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Zgodnie z art.84 ust.1 i art.87 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2017r., poz.1938 ze zm.) składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłaca osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, z zastrzeżeniem art.85 i 86. Osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art.84 – 86 są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli do tych osób i jednostek nie stosuje się przepisów o ubezpieczeniu społecznym – w terminie do 15 – go dnia następnego miesiąca.

Stosownie do art.32 ustawy systemowej, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich: poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W pierwszej kolejności, odnosząc się do stwierdzenia organu rentowego,

że skoro sprawa podlegania odwołującego A. S. w spornym okresie ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. nie była przedmiotem decyzji skarżonej i była już wcześniej przedmiotem rozpoznania przez ZUS, które to postępowanie zakończyło się złożeniem przez płatnika składek (...) Sp. z o.o. dokumentów wyrejestrujących A. S. z ubezpieczenia jako pracownika i wydaniem niekwestionowanej przez odwołującego decyzji z 4 grudnia 2017r., Sąd powinien rozpoznawać sprawę tylko w zakresie zarzutów dotyczących nieprawidłowości w ustalaniu wysokości zadłużenia w odniesieniu do obowiązujących regulacji i złożonych dokumentów, to Sąd co do zasady podziela takie stanowisko. Wiąże się to z przyjętą regułą, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy wyznacza przede wszystkim treść decyzji, od której wniesione zostało odwołanie. Niemniej jednak zważywszy na fakt, że decyzja (...) Oddział w C. z 4 grudnia 2017r., na jaką powołuje się organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, w swej treści była niejasna i nie wynikało z niej w sposób czytelny, że skutek złożenia przez płatnika składek spółkę (...) nowych dokumentów ostatecznie nie objęto odwołującego obowiązkowymi ubezpieczeniami jako pracownika tejże spółki, Sąd dodatkowo przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe na okoliczność podlegania A. S. ubezpieczeniom z tytułu zatrudnienia w ww. spółce.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że odwołujący w okresie objętym skarżoną decyzją był jedynym wspólnikiem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością a zarazem prezesem jej zarządu.

W myśl art.8 ust.6 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in. osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych i wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Odwołujący podnosił, że w okresie spornym był również pracownikiem spółki (...) i stąd powinien być objęty obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym jako pracownik, a nie osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

Kwestia dopuszczalności pracowniczego zatrudnienia jedynego wspólnika była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Sąd ten wielokrotnie wskazywał, że co do zasady jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (a z taką mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie), w której jedyny wspólnik jest prezesem zarządu, nie może być pracodawcą wspólnika. W ocenie Sądu dotyczy to zarówno stanowisk zarządczych jak i wykonawczych. W takiej sytuacji dochodzi bowiem do skrzyżowania kompetencji powodujących zobowiązanie wspólnika do wykonywania swoich własnych poleceń jako prezesa zarządu, utrzymywania ze sobą stałych kontaktów w ramach czasu pracy i bieżącego rozliczania przed sobą z funkcjonowania spółki. Zatem brak jest konstytutywnej cechy świadczącej o zobowiązaniu pracowniczym, jaką jest podporządkowanie pracownicze (art.22§1 k.p.). Nadto dochodzi w takiej sytuacji do połączenia pracy i kapitału, sprzecznej z założeniami prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, które opierają się na oddzieleniu kapitału i pracy.

Przy takim przyjęciu Sąd uznał, że brak byłoby możliwości objęcia odwołującego jako jedynego wspólnika (...) Sp. z o.o. i jednocześnie prezesa jej zarządu obowiązkowymi ubezpieczeniami z tytułu stosunku pracy zawartego ze spółką.

Niezależnie od tego odwołujący w toku niniejszego postępowania nie wykazał, że łączył go ze spółką stosunek pracy. Nie przedstawił nawet ważnej umowy o pracę, gdy załączona przez niego umowa o pracę na okres próbny i to na stanowisko prezesa zarządu, a nie spedytora, nie została przez niego podpisana, co wynika z ustaleń prokuratury. Także zaświadczenia o wynagrodzeniu dotyczą pracy na stanowisku prezesa. Same zaś zeznania świadków i odwołującego nie poparte wiarygodną dokumentacją nie mogą stanowić dowodu na potwierdzenie pracowniczego zatrudnienia odwołującego, tym bardziej, że świadkowie J. O. i P. K. (2) nie dysponowali praktycznie żadną wiedzą na okoliczność faktycznie wykonywanej pracy przez odwołującego, natomiast zeznania pozostałych świadków są na tyle ogólne, że nie pozwalają w sposób jednoznaczny ustalić sposobu wykonywanej pracy, potwierdzają jedynie, że wykonywał on na rzecz spółki jakąś pracę. W tej sytuacji Sąd stwierdził, że zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że odwołujący wykonywał pewne czynności na rzecz spółki (...), lecz brak jakichkolwiek miarodajnych dowodów, że były to czynności

świadczone w ramach stosunku pracy. Dokumentacja zebrana w toku postępowania wskazuje, że odwołujący jako jedyny wspólnik (...) podejmował uchwały dotyczące spółki, w tym dotyczące zmian umowy spółki, zmiany składu osobowego zarządu spółki, zawierał umowy najmu lokalu użytkowego. A zatem dokonywał czynności wynikających z faktu pozostawania jedynym wspólnikiem spółki mogącym samodzielnie podejmować uchwały na zgromadzeniu wspólników i z powierzoną mu funkcją prezesa zarządu.

Reasumując, wyniki przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego nie dały podstaw do przyjęcia, że odwołujący w okresie spornym objętym skarżoną decyzją podlegał pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o., a skoro tak to podlegał w tym czasie obowiązkowemu ubezpieczeniu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i był zobowiązany do uiszczania należnych składek z tego tytułu. Wobec braku zapłaty należnych składek powstało na jego koncie zadłużenie w wysokości wskazanej w tej decyzji. Co do matematycznych wyliczeń tych zaległości odwołujący nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń.

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd w pkt 1 wyroku z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. i art.99 k.p.c. w związku z §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz.265).

(-) sędzia Grażyna Łazowska